

**Писмо от секретаря на Общинския партиен комитет с.Килифарево до ЦК на БКП
с въпроси за циганското малцинство в селото**

с.Килифарево Велико Търновско, 26 юни 1961 г.

Общинският партиен комитет с.Килифарево окръг Търновски, Ви моли да ни се изяснят някои въпроси около циганското малцинство в с.Килифарево.

В Килифарево по регистрите още след освобождението ни от турско робство всички родили се цигани е отбелязано, че роденото е от цигански или турско-цигански произход. От проучванията, които сме извършили, от нрави и обичаи се вижда, че в Килифарево има само турски цигани. През 1913/14 година, за да спечели изборите, един влиятелен селски лихвар, като ползва неграмотните турски цигани им обещава да ги регистрира като турци, което и направил. Във всички регистри ще се намери записано – циганин, турски циганин, турчин и прочие. След 9-ти септември също в регистрите се отбелязва, че са турци. Това е подхранило в тях чувството че са турци, а не турски цигани. Сега те се обиждат като ги наричаме цигани. Когато вземахме да прилагаме постановлението за циганското население, те се противопоставят, тъй като не се считат за цигани.

Интересува ни как бихме постъпили и може ли в съвета при раждането на деца от този произход да пишем турски цигани или каквото пожелаят родителите. И на второ място, можем ли в регистрите да коригираме или как въобще да постъпим за узаконяване истинския им произход в регистрите.

Втори въпрос. Докато турците в другите села са работливи членове на ТКЗС и ежедневно работят там, то нашите турски цигани се занимават през годината по 1-2 месеца с калайдисване на съдове, а останалото време по цял ден лентят. Жените и децата им също лентят. Това възмущава хората и открито говорят, че им се дава евтин хляб и по цели дни стоят. Ние разбира се вземаме мерки, организираме ги политически, но трудно им се въздейства. Някои от тях имат разрешително за калайджийство, други са членове трудово-производителна кооперация. Същите най-често използват /което е противозаконно/ чужди труд, като вземат момчета да им работят. Тези калайджии обикалят цяла България – скитат от село на село. Нашият съвет прави опит да ограничи това скитане, обаче без резултати. Причината за това идва от факта, че народните

съвети, органите на МВР по села не им обръщат внимание, не провеждат редовността на документите им и пр.

Партийния комитет счита, че трябва да се обърне внимание чрез някои допълнителни нормативен акт – постановление, окръжно и пр. /за системен контрол, по редовността на техните документи при обхождане селата и се вземат мерки за ограничаване тяхното скитане из цялата страна. Трябва да се знае, че много упражняват занаята „калайджийство” без разрешение. В работата си те ползват освен калай, композиция и др. материали, които са вредни за организма. Но те безогледно ползват други материали, които са по-евтини и им носят големи печалби. Ние считаме, че е правилно чрез министерството на народното здраве да се сложи въпроса за ликвидиране на бакърните съдове за домашни нужди, като вредни за организма. Бакърните съдове в поделенията и държавни предприятия да се калайдисват само от калайджии-членове на трудово-производителни кооперации. Тези мерки ще ограничат скитането на тези цигани. Ще им се даде възможност да се включат и работят в ТКЗС.

Трети въпрос. Напоследък те се ориентираха да закупуват къщи из цялото село, като напускат циганската махала. Това създава голямо недоволство сред населението. Може ли да ограничим покупката на къщи от циганското население из селото или да се постави въпросът да ги ограничим в един квартал на селото.

Очакваме отговор.

С поздрав.

СЕКРЕТАР НА П К:

/ Г.Михайлов/

ЦДА, ф.1Б, оп.28, а.е 24, л.2-3